

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Imago saeculi XVII. ad annum huius saeculi X. producta

Neuhusii Paderbornae, 1710

Annus 1643.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29436

In Catalaunia triumphârunt Galli capto Perpiniano adversus Hispanos ; non ita in Belgio, ubi propè Honecurtium Pagum ditionis Cameracensis insigni clade mulctati didicere humiliter de se sentire.

Romæ litigatum à legatis Regis Catholici, & Lusitani ; unde demum post cædes Hispanorum, declaratus irregularis, discessit Lusitanus Episcopus Lamecensis.

In Anglia & regnis affinibus invalescunt in diesturbæ, palamque arma intentantur Carolo, ni subscribat illicò conditionibus iniquissimis, quas dictabat Regi impudens & rebellis Calvinistarum factio. Unde Regina quasi deductura filiam desponsatam Principi Arausicano, discedit ex Anglia.

Coloniæ exul moritur inter opera Christianæ pietatis & patientiæ Maria Medicæ, mater Ludovici XIII. Regis Galliarum, & conjunx Regis Henrici. Sequitur eam paulò post, quem adversarium passa fuerat, Cardinalis Richelius consumptus pleuritide. In ejus capite non sine admiratione ab Anatomicis reperta organa sensuum duplicata, & aliqua etiam triplicata. Ita Ricciol.

ANNUUS 1643.

Felix illuxit hic annus Cæsarianis, fatalis Gallo-Suecis in Germania superiore. 4

Februar. initium iterum vincendi fecit Joannes Werthius, anno priore pro Gustavo Hornio Sueco libertati redditus, in Wittenbergia, ubi in duobus locis quinque legiones hostiles ab eo oppressæ.

Sub idem tempus occupata à Mercio Geppinga cum arce; Gallis præsidiariis captis à Truckmillero eadem felicitate capta Tubinga; Galli insuper, qui laborantibus Tubingensibus subsidio accurrerant, ita excepti, ut vix Decuria salva evaserit.

Guebrianus Archistrategus Gallicus ex Franconia à Duce Lotharingæ & Hazfeldio exactus ad Rotwilam globo tormenti occiditur. Copiæ reliquæ ferè omnes Gallo-Suecicæ, quibus cum summo Imperio præfuerat Guebrianus, dum hinc inde per stativa ad Danubium sparsæ, metúque omni solutæ agunt liberius, improvisâ interruptione à Mercio, Joanne Werthio, & Sporckio obruuntur, plerisque vel cæsis, vel captis, aut dissipatis. Præter sex vel septem millia Gregariorum venêre in censum captivorum, & Primates castrorum Præfecti cū multis aliis Tribunis, Protribunis, Centurionibus, &c. capta insuper cum machinis æneis impedimenta omnia, in quibus fuit

vis

vis ingens auri & argenti facti infectique, & menstruum totius exercitus stipendium.

In Silesia & Moravia conatus Dorstensonii utcunque repressi per Galassum, cui denuò commissa in his partibus suprema Præfectura exercitus.

Felicius cecidit belli alea Gallis in Catalonia ad castellum Mirabellam; item in Campania, ubi sub Duce Enguieno de Hispanis ad Rocrojam memorabili sed cruenta victoria triumpharunt, quam auxit Theonis villa non omnino bimestri obsidione in eorum potestatem redacta.

In Ungaria nova conflatur seditio Hungarorum, & Walachorum sub Ragozio adversus Cæsarem, authoribus potissimum Gallis & Suecis.

In Gallia fata Matris & Richelii secutus Ludovicus XIII. decedit die 17 Maji, annorum 42. Patri succedit filius Ludovicus XIV. sub tutela quidem Matris, sed sub consilio Ducis Aurelianensis; & eo absente Principis Condæi, & Cardinalis Mazarini.

In Comitibus Imperialibus Francofurti editi articuli pacis, ut vocant, præliminares; quibus pro locis futuræ compositionis destinatum Monasterium & Osnabrugum in
West-

Westphalia, tesserae securitatis promissæ, & dies conventui tam Monasteriensi quam Osnabrugensi constitutus vigesimus quintus Martii anni sequentis.

ANNUS 1644.

Datum initium compositioni pacis Monasterii & Osnaburgi, & simul novo bello inter Suecos & Danos. His jussu Cæsaris suppetias tulit Galassus, sed quia nimis lentas, parum proficuas, Suecis serè prævalentibus, nec paucas munitiones à Danis extorquentibus, nec Galassus immunis à clade mansit, cum lacero, multumque diminuto exercitu Ægrè in Bohemiam regressus.

Ad tractum Rheni superioris res prospera Cæsariano-Bavaricis ab initio sub primo Ductore Mercio. Uberlinga & Friburgum post obsidionem non admodum prolixam Sueco-Francis erepta. Turenius insuper & Condæus ad Friburgum gravi clade affecti, cæsis cum supremo castrorum Præfecto Russilonio, multisque Tribunis & Ducibus aliis, sex ferè gregariorum millibus. Labem Friburgensem eluère Galli anno adultiori expugnatione Philippoburgi, Moguntiaë, Spiræ, Wormatiaë, aliorumque locorum in Palatinatu non ignobilium.